34 Prilika o krivičnem oskrbniku

Osma nedelja po Binkoštih

Luka 16,1-13

Nato je govoril svojim učencem: »Živel je neki bogataš, ki je imel oskrbnika in tega so mu zatožili, da zapravlja njegovo premoženje. Poklical ga je in mu rekel: ″Kaj slišim o tebi? Podaj obračuno svojem oskrbovanju, kajti ne boš več mogel biti moj oskrbnik.″ Oskrbnik pa je rekel sam pri sebi: ″Kaj naj storim, ker mi gospodar jemlje oskrbništvo? Kopati ne morem, beračiti me je sram. Vem, kaj bom storil, da me bodo ljudje sprejeli v svoje hiše, ko me bo gospodar odstavil od oskrbništva.″ Poklical je dolžnike svojega gospodarja, vsakega posebej. In rekel je prvemu: ″Koliko si dolžan mojemu gospodarju?″ Ta je rekel: ″Sto čebrov olja.″ On pa mu je dejal: ″Vzemi svojo zadolžnico, brž sedi in zapiši: petdeset.″ Spet drugemu je rekel: ″Koliko pa si ti dolžan?″ Rekel mu je: ″Sto kadi žita.″ Dejal mu je: ″Vzemi zadolžnico in zapiši: osemdeset.″ In gospodar je pohvalil krivičnega oskrbnika, da je preudarno ravnal, kajti sinovi tega veka so do svojega rodu preudarnejši kakor sinovi luči. Jaz pa vam pravim: Naredite si prijatelje s krivičnim mamonom, da vas sprejmejo v večna bivališča, ko ta propade. Kdor je v najmanjšem zvest, je zvest tudi v velikem, kdor pa je v najmanjšem kriviče n, je kriviče n tudi v velikem. Če torej niste bili zvesti pri ravnanju s krivičnim mamonom, kdo vam bo zaupal, kar je resnično? In če niste bili zvesti pri tujem, kdo vam bo dal, kar je vaše? Noben služabnik ne more služiti dvema gospodarjema; ali bo enega sovražil in drugega ljubil, ali pa se bo enega držal in drugega zaničeval. Ne morete služiti Bogu in mamonu.«

11. april 1872

Ta Evangelij se ukvarja s krivičnim oskrbnikom, ki si je potem, ko je gospodar slišal o njegovi nepoštenosti, prizadeval, da bi si zagotovil izhod, da ne bi postal obubožan in prisiljen trdo delati za svoj obstoj.

Farizejem in pismoukom Sem dal to priliko zato, ker so v veliki meri častili denar ali mamona in so brez sramu z namenom, da bi si ga čim več pridobili, uporabljali vsa sredstva, da bi dosegli svoj cilj.

To, kar je naredil kriviče n oskrbnik v tej priliki, namreč zmanjšal je dolgove svojega gospodarja za polovico, da bi si pridobil naklonjenost gospodarjevih dolžnikov, so počeli tudi farizeji s svojimi verskimi zakoni. Bili so strogi z reveži in popustljivi z bogatimi, kakor se še danes dogaja z vašimi duhovniki.

Smernice, katere Sem podal Mojim učencem: Moj nasvet, da si pridobijo prijateljstvo z mamonom tako, da ne bi v hudih časih trpeli pomanjkanje; tudi naslednji verzi: 'Kdor je zvest v najmanjšem, je zvest tudi v velikem, in tisti, ki je kriviče n v najmanjšem, je kriviče n tudi v velikem! Če torej niste bili zvesti pri ravnanju s krivičnim mamonom, kdo vam bo zaupal resnično bogatstvo?', Če niste zvesti pri tistem, kar pripada drugemu, kdo vam dal, kar je vaše? Noben služabnik ne more služiti dvema gospodarjema; ali bo sovražil prvega in ljubil drugega; ali pa obratno', kar v duhovnem smislu pomeni: 'Ne morete služiti Bogu in mamonu', - vsi ti verzi vsebujejo - z zelo majhno razliko - eno in isto. Samo deveti verz izgleda, kakor da nasprotuje tistim, ki sledijo, ker svetuje sklepanje prijateljstva z mamonom tako, da nam lahko v hudih časih prijatelj pomaga, medtem ko je v drugih verzih poudarek na dejstvu, da nekdo ne more služiti dvema gospodarjema, kar trinajsti verz jasno poda-ja: 'Ne morete služiti Bogu in mamonu'. Kako lahko nekdo sklene prijateljstvo z mamonom in kljub temu služi Bogu?

Lahko vidite, kakor da se pri tem kažejo določena nasprotja; kajti Bog in mamon - ali materialni svet z vsem svojim bogastvom in poželjivimi užitki - sta gotovo nasprotujoči si stvari, in očitno je, da tisti, ki časti mamona in svet, ne more istočasno ljubiti Boga in slediti Njegovim navodilom.

Z namenom, da razjasnimo ta nasprotja, si pobližje poglejmo te verze in skušajmo, ne glede na očitno nasprotovanje, najti splošno stremljenje k enemu cilju.

V tej priliki Sem rekel, da je slab oskrbnik znatno zmanjšal količino, katero so dolgovali gospodarjevi dolžniki. V duhovnem pomenu to preprosto pomeni, da se prestopki, ki jih je kdo zagrešil proti Meni kot Najvišjemu Bitju, obravnavajo z večjo popustljivostjo, če se upošteva njegov lasten značaj in okoliščine, v katerih mora živeti. Če Bi upošteval vsako vaše dejanje ali vas celo kaznoval brez teh olajševalnih okoliščin, bi bilo celotno človeštvo v brezupnem položaju. Konec bi moral biti drugo iztrebljenje celotne človeške rase, podobno tistemu ob potopu. In ko bi ponovno ustvaril novega človeka, bi moral narediti robota, namesto človeka slobodne volje, če ne bi hotel, da hodi po istih stopinjah.

Če pravi: 'Spoprijateljite se z mamonovimi prijatelji' pomeni to toliko kot: Olajšate breme tistemu, ki je obremenjen z grehom in slabo vestjo. Pojasnite mu, da je njegova krivda velika pred Menoj, vendar naj jo ne ima za nepopravljivo. Dokažite mu, da človek ne more živeti na zemlji brez sveta, temveč mora živeti z bližnjim. Vendar, delati mora toliko dobrega, kot zmore, celo če mu slab vpliv meče polena pod noge. Podučite ga, naj Me ne obravnava kot najvišjega strogega sodnika, ampak kot ljubečega Očeta, ki se, ob vsakem storjenem grehu, prav dobro zaveda, do kakšne mere je zanj odgovoren sam grešnik in koliko svet.

Na ta način boste olajšali breme zaskrbljenim in jih pomirili s svetom, katerega bi radi zapustili, zaradi prevelike vneme. Na takšen način boste, ko jih tolažite z dobrim nasvetom, delovali skladno z besedami: 'Spoprijateljite se s prijatelji mamona.' Tako boste pridobili srca drugih, ki bi se sicer v svojem obupu, vrgli v roke sveta, ali obupali nad Bogom, večnostjo in celo nad obstojem svoje lastne duše.

Naslednji verz, deseti, pravi, da bo tisti, ki je zvest v najmanjšem, tudi zvest v velikem. To pomeni: Ko enkrat verujoči dojame, da se lahko upre svetu s svojo omejeno močjo, s tem, da se mu ne preda in vidi vse stvari v pravi luči, ga ne bo zapeljal posvetni blišč. In celo če ga okoliščine postavijo na visok položaj, bo ostal zvest svojim načelom enako, kakor je bil z manj moči in v omejenem področju delovanja.

To potrjuje tudi dvanajsti verz, kajti 'od drugega ali od tujega' označuje vašo materialno in 'vaše lastno' označuje vašo duhovno usodo. Popolnoma se predati

prvemu ali drugemu je seveda mogoče le, če se prvo popolnoma zanemari in se spoštljivo časti samo drugo (kar pomeni, da nekdo ne more služiti dvema gospodarjema), medtem ko je mogoče, da se uporabi prvo z namenom, da se v celoti doseže namen v drugem. Samo na takšen način se Mi lahko ljudje približajo in stremijo po svoji duhovni popolnosti, ko živeči v svetu, uporabljajo vse svoje bogastvo z enim ciljem v mislih, da spretno in preudarno uporabijo to, kar jim je bilo zaupano, ter s tem dokazujejo svojemu bližnjemu, in z njim Meni, kako so dojeli Moji dve zapovedi ljubezni.

Naslednja prilika o bogatašu in revnemu Lazarju, je Mojim poslušalcem celo bolj jasno pokazala posledice, do katerih pride, če se nekdo v celoti preda mamonu, namesto da ga uporablja v duhovne namene. Pokazano jim je bilo, da na ta način nekdo prejme svojo nagrado že na zemlji, medtem ko je nagrada drugega prihranjena za drugo, veliko daljše življenje; prvo življenje je kratkotrajno, drugo pa traja večno. Tako, kakor je skoraj nemogoče za posvetnega materialista, da stopi na pot blaženstva - razen, če to ne izvira iz notranjosti - je nemogoče tudi za že popolnega, da bi se vrnil v posvetni materijalizem.

Da je bogataš v svojih mukah prosil, naj se rešijo vsaj njegovi bratje, nakar je Abraham odgovoril, da če bi se celo mrtvi vrnili na svet, ne bi mogli spreobrniti tistih, ki ne verjamejo v njegovo veroizpoved in njena načela, pomeni, da bodo tisti, ki so se popolnoma predali svetu ali mamonu, to malo upoštevali celo, če bi se jim približal nadnaravni vpliv, ker so že dolgo časa imeli nadnaravno za neobstoječe in ga zavračali z besedami in dejanji.

Od tod sledi iz tega celotnega Evangelija o krivičnem oskrbniku, da vi ljudje - in še posebno tisti, katerim bolj kot drugim, želim predstaviti Moje skrivnosti stvarstva in Moj nauk -, če si želite pridobiti prijatelje in otroke za Mene, ne smete drugim narediti pot še bolj težko s pretiranimi zahtevami, in kar se vas tiče, ko grešite, morate prepustiti Meni, da določim v kakšni meri ste odgovorni za vaše napake ali ne.

'Preveč' je vedno škodljivo. Niti sami sebi niti drugim ne smete narediti pot k Meni preveč težavno. Ne poskušajte biti Moji duhovi, medtem ko ste še vedno šibki ljudje! Vaša človeška narava ne more prenesti takšne težnje. Še vedno ste lahko polni ljubezni do Mene in svojega bližnjega in obdržite svojo moralno neomadeževanost v vrvežu sveta; lahko Mi v celoti služite, ne da bi obrnili hrbet svetu.

Ali ne vidite, kako Sam izrabljam posvetne dogodke za duhovno izobraževanje človeštva? Ne preziram in ne morem sovražiti tistega, kar Sem ustvaril. In vsa človeška dejavnost, najsi bo slaba s strani tega ali onega, Mi mora še vedno služiti za duhovno popolnost Mojih otrok in vsega človeštva.

Tako kot delam Jaz, najvišji sodnik in vladar, delajte tudi vi. Izrabite torej okoliščine, položaje in dogodke, na katere naletite med vašim življenjem na takšen način, da pomagate pospeševati Moj namen, predvsem s svojim delovanjem do bližnjega. Takrat ne bo potrebno priklicati mrtve, - kot je prosil bogataš v priliki - če ste vi, živi, najboljše vidne priče tega, da se v vrvežu življenja človeške duše, spominjajoče se svojega poslanstva, ne more služiti dvema gospodarjema, temveč samo enemu, Gospodu vsega vesolja, Meni Samemu, z uporabo obstoječih okoliščin za edini namen pospeševanja in uspešnega zaključka velike usode človeštva.

Torej vidite iz prilike, kjer krivica služi za primer, kako so lahko uporabne tudi takšne okoliščine, ki sicer izgledajo slabe, vendar rezultirajo v najveličastnejših stvareh, po katerih Jaz kot Bog, kot Jezus, hrepenim in za katere ste Mi vi, kot Moji otroci, namenjeni v pomoč za njihovo dopolnitev! Amen.

Gottfried Mayerhofer
Gospodove pridige